

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ ХВОРОБ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

спеціальність	202 «Захист і карантин рослин»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Захист і карантин рослин»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Горяїнова Вікторія Вікторівна

Вища освіта – спеціальність «Захист рослин»
Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук – 06.01.11 «Фітопатологія»
Вчене звання - доцент кафедри ентомології, зоології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова
Досвід роботи –7 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0661322528	електронна пошта	viktoriya.goryainova.2012@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet
---------	------------	------------------	--	-----------------------	-------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів професійних знань та умінь щодо визначення поширеності та розвитку хвороб, доцільності проведення активних заходів захисту окремих сільськогосподарських культур від хвороб, фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, робота в групах
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • визначати поширення та розвиток хвороби (ЗК1, ЗК4, ФК2, ПРН6, ПРН10) / робота в групах • проведення доцільності активних заходів захисту окремих сільськогосподарських культур від хвороб (ЗК1, ЗК4, ЗК12, ФК3, ФК7, ПРН6, ПРН7, ПРН9) / робота в групах • встановлювати фактори, які впливають на динаміку розвитку хвороб, (ЗК1, ЗК4, ФК3, ФК4, ФК7, ПРН6, ПРН9) / робота в групах • досліджувати основні критерії складання прогнозів і технологію їх розробки(ЗК1, ЗК4, ФК3, ФК7, ПРН6, ПРН7, ПРН9) / робота в групах • визначати фітосанітарний стан посівів сільськогосподарських культур (ЗК4, ЗК7, ФК3, ФК7, ПРН5, ПРН6, ПРН10) / робота в групах
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 22години лекцій, 22 години практичних; модульний контроль (2 модулі) 46 годин самостійної роботи; підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та пошуку;</p> <p>ЗК 12. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ФК 2. Здатність інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення дотримання ними фітосанітарних заходів у процесі виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, експорту, імпорту, транзиту продукції рослинного походження.</p> <p>ФК 3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів.</p> <p>ФК 7 – Здатність здійснювати фітосанітарний моніторинг щодо виявлення, ідентифікації та визначення особливостей біології та екології шкідливих організмів в Україні та відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог.</p> <p>ФК 9. Здатність організовувати заходи із захисту і карантину рослин підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами, діяльність яких пов'язана із користуванням землею, водними об'єктами, вирощуванням рослин сільськогосподарського та іншого призначення, їх реалізацією, переробкою, зберіганням і використанням.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 5. Коректно використовувати доцільні математичні і статистичні методи та інформаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 6. Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття.</p> <p>ПРН 7. Складати технологічні карти для організації заходів із захисту рослин.</p> <p>ПРН 9. Ефективно планувати час для отримання прогнозованих результатів діяльності із захисту і карантину рослин.</p> <p>ПРН 10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин.</p> <p>ПРН 14. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p>
-------------	---	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ПРЕДМЕТ, ЗНАЧЕННЯ, ЗАВДАННЯ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ ХВОРОБ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»

Лекція 1.	Предмет, завдання навчальної дисципліни «Прогноз розвитку хвороб сільськогосподарських культур».	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Метеорологічні прилади, які використовують для розробки прогнозів розвитку хвороб сільськогосподарських культур.	Самостійна робота	Визначення загальних тенденцій щодо наростання (депресій) розвитку хвороб. Спостереження за динамікою хвороб протягом вегетаційного періоду рослин. Форми прогнозу їх значення. Значення епіфітотіологічних досліджень. Значення агрокліматичних факторів на розвиток фізіологічних процесів рослинного організму та патогена. Патогенність, агресивність, вірулентність. Джерело інфекції. Умови накопичення та шляхи поширення інфекційного початку. Сезонна та багаторічна динаміка хвороб рослин. Роль збудника хвороби, його спеціалізованих форм, рас, біотипів, епіфітотій. Коефіцієнт інфекції.
Лекція 2.	Загальні теоретичні положення прогнозу розвитку хвороб рослин.	ПЗ 2	Методика визначення збудників хвороб рослин у повітрі та посівах сільськогосподарських культур.		
Лекція 3.	Вплив агрокліматичних факторів на розвиток фізіологічних процесів рослинного організму та патогена.	ПЗ 3	Методика розрахунку втрат урожаю зернових культур від сажкових хвороб.		
Лекція 4.	Значення біотичних факторів в динаміці розвитку хвороб.	ПЗ 4	Методика розрахунку втрат урожаю зернових культур від іржастих хвороб.		
Лекція 5.	Вплив імунологічних властивостей рослин на розвиток патологічного процесу.	ПЗ 5	Методика складання довгострокового прогнозу розвитку іржастих хвороб зернових культур.		
Лекція 6.	Місце хвороботворного організму в прогнозі розвитку хвороб рослин	ПЗ 6	Методика складання короткострокового прогнозу розвитку іржастих хвороб зернових культур.		

Модуль 2. ТИПИ ПРОГНОЗІВ РОЗВИТКУ ХВОРОБ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР

Лекція 7.	Методи обліку хвороб, визначення ефективності захисних засобів.	ПЗ 7	Методика складання прогнозу розвитку фітофторозу картоплі	Самостійна робота	Зміна клімату та перспективи розвитку рослинництва, як фактори багаторічного прогнозу. Вплив метеорологічних факторів на появу та динаміку хвороб. Прогноз у часі. Число Вольфа. Індекси багаторічного прогнозу. Біогеографічний метод багаторічного прогнозу.
Лекція 8.	Типи прогнозів розвитку хвороб сільськогосподарських культур.	ПЗ 8	Методика складання прогнозів розвитку хвороб овочевих культур.		
Лекція 9.	Багаторічний прогноз розвитку хвороб.	ПЗ 9	Методика складання прогнозів розвитку хвороб плодових культур		
Лекція 10.	Довгостроковий прогноз розвитку хвороб рослин.	ПЗ 10	Методика складання прогнозів розвитку хвороб ягідних культур		
Лекція 11.	Короткостроковий прогноз розвитку хвороб рослин.	ПЗ 11	Методика складання прогнозу розвитку мільдю винограду		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Кулешов А.В., Білик М.Щ., Довгань С.В. Фітосанітарний моніторинг і прогноз – Харків.: Еспада, 2011. 280с.
2. Кулешов А.В., Білик М.О., Станкевич С.В., Забродіна І.В. Практикум з моніторингу шкідників сільськогосподарських культур: Навчальний посібник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2016. 206 с.
3. Станкевич С.В., Забродіна І.В., Васильєва Ю.В. та ін. Моніторинг шкідників і хвороб сільськогосподарських культур: навч. посіб. Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 624 с.
4. Писаренко В.М., Писаренко П.В. Захист рослин: Фітосанітарний моніторинг. Методи захисту рослин. Інтегрований захист рослин: Навчальний посібник. Полтава: ФОП Говоров С.В., 2007. 256 с.

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації з дисципліни «Прогноз розвитку хвороб сільськогосподарських культур» щодо проведення лабораторно-практичних занять по заліковому модулю №1 для студентів агробіотехнологічного факультету зі спеціальності 202-«Захист і карантин рослин». Одеса, 2018. – 27 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.